

POSTANOWIENIE

Dnia 16 stycznia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Renata Żywicka

w sprawie z odwołania T. K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Olsztynie
z udziałem M. Sp. z o.o. w O.
o ustalenie podlegania obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym,
chorobowemu i wypadkowemu,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 16 stycznia 2024 r.,
zażalenia odwołującej się na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Białymstoku
z dnia 23 marca 2023 r., sygn. akt III AUa 13/22,

oddala zażalenie.

(J.K.)

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 23 marca 2023 r. Sąd Apelacyjny w Białymstoku w sprawie III AUa 13/22 z odwołania T.K. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Olsztynie z udziałem M. Sp. z o.o. w O. o ustalenie podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym odrzucił skargę kasacyjną odwołującej się od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 12 stycznia 2023 r.

Sąd Apelacyjny wskazał, że wyrokiem z dnia 12 stycznia 2023 r. oddalił apelację odwołującej T. K. i uczestnika M. Sp. z o.o. w O. od wyroku Sądu

Okręgowego w Olsztynie z dnia 4 listopada 2021 r. Odpis wyroku z uzasadnieniem został doręczony T. K. w dniu 15 lutego 2023 r. W dniu 17 marca 2023 r. wpłynęła sporządzona osobiście przez T. K. skarga kasacyjna od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 12 stycznia 2023 r. Skarga kasacyjna bez respektowania obowiązku przymusowego zastępstwa stron przez adwokata lub radcę prawnego podlegała ona odrzuceniu jako niedopuszczalna na podstawie art. 398⁶ § 2 w zw. z art. 87¹ k.p.c.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył profesjonalny pełnomocnik z urzędu, zaskarżając postanowienie w całości. W uzasadnieniu powołał się na nowy fakt, a mianowicie na ustanowienie dla odwołującej się profesjonalnego pełnomocnika z urzędu - adwokata, skutkujący tym samym, że obecnie odwołująca się ma zdolność postulacyjną w świetle art. 87¹ § 1 k.p.c. i może za pośrednictwem pełnomocnika sporządzić i złożyć do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną, tak więc postanowienie o odrzuceniu skargi kasacyjnej jawi się obecnie jako niezasadne. Mając powyższe na względzie pełnomocnik skarżącej wniósł o uchylenie postanowienia ewentualnie o uchylenie postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w Białymstoku oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Przede wszystkim zważyć należy, że zgodnie z art. 87¹ § 1 k.p.c. w postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych, a w sprawach własności intelektualnej także przez rzeczników patentowych. Zastępstwo to dotyczy także czynności procesowych związanych z postępowaniem przed Sądem Najwyższym, podejmowanych przed Sądem niższej instancji. Przymus adwokacki ustanowiony w art. 87¹ § 1 k.p.c. obejmuje zatem postępowanie wszczęte skargą kasacyjną lub zażaleniem wnoszonym do Sądu Najwyższego. Wyjątki od przymusu adwokacko-radcowskiego statuuje art. 87¹ § 2 k.p.c., zgodnie z którym zastępstwo takie nie jest konieczne w postępowaniu o zwolnienie od kosztów sądowych oraz o

ustanowienie adwokata, radcy prawnego lub rzecznika patentowego oraz gdy stroną, jej organem, jej przedstawicielem ustawowym lub pełnomocnikiem jest sędzia, prokurator, notariusz albo profesor lub doktor habilitowany nauk prawnych, a także gdy stroną, jej organem lub jej przedstawicielem ustawowym jest adwokat, radca prawny lub radca Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, a w sprawach własności intelektualnej rzecznik patentowy.

Wyjątki te nie zachodzą w niniejszej sprawie, dotyczącej skargi kasacyjnej od postanowienia Sądu Apelacyjnego w Białymstoku w sprawie III AUa 13/22 z odwołania T. K. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Olsztynie z udziałem M. Sp. z o.o. w O. o ustalenie podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym. Zwrócić należy uwagę, że pisma procesowe sporządzone z naruszeniem art. 87¹ § 1 k.p.c. podlegają zwrotowi bez wezwania do usunięcia braków (art. 130 § 5 k.p.c.), zaś środki zaskarżenia, w tym skarga kasacyjna, podlegają odrzuceniu - na zasadach ogólnych i również bez wdrażania procedury naprawczej - jako niedopuszczalne, na podstawie art. 398⁶ § 2 i 3 k.p.c. (patrz postanowienia Sądu Najwyższego: z 28 marca 2018 r., V CZ 16/18; z 30 czerwca 2020 r., III CZ 1/20; z 26 stycznia 2022 r., III CZ 40/22; z 28 stycznia 2022 r., III CZ 44/22; z 25 lutego 2022 r., III CZ 46/22; z 18 maja 2023 r.). Z tych powodów skarga kasacyjna wniesiona przez skarżącą osobiście podlegała odrzuceniu, co znalazło wyraz w zaskarżonym postanowieniu Sądu Apelacyjnego w Białymstoku. Podkreślenia przy tym wymaga, że niezastosowanie się do wymogu przymusu adwokacko-radcowskiego i wniesienie skargi kasacyjnej przez stronę osobiście jest brakiem formalnym nieusuwalnym, a zatem nie można tego braku sanować w trybie art. 130 § 1 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z 26 kwietnia 2022 r., III CZ 93/22).

Mając powyższe na uwadze, stosownie do art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 i art. 13 § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy oddalił zażalenie.

[SOP]

[ał]

